

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Forum Competens Quæstionibus ex Universo Jure
selectis, atque ad praxin utilissimis illustratum, Seu
Tractatus Canonico-Civilis**

Friderich, Melchior

Ingolstadium, 1709

§. VII. Sitne desumenda Fori Competentia à persona Rei, an ab actoris?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61662](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61662)

L. 29. C. de pact. n. 3. § 6. absolutè tenere videntur, neminem vi dictæ conventionis teneri alienum Judicem adire, eò quòd per actum extrajudicialem prorogari nequeat jurisdictio. Verùm aliud est, per tale pactum prorogari jurisdictionem; aliud, me per illud obligari ad eam prorogandam. Tametsi igitur per illam conventionem immediatè & formaliter non prorogetur jurisdictio, eà tamen obligari possum, ut conventus coram Judice non meo, illum ad eam, ac declinatoriam non opponam, & sic per omissionem oppositionis prorogem jurisdictionem. Denique cum Covarr. aliisque compluribus aiunt Zasius *l. c. n. 19.* & Pachin. *l. c.* dicta conventionem excludi declinatoriam fori, si juramentum adjectum fuerit. Sed isti supponunt, juramento vestiri pactum & in vim contractus firmari, quod alij non immeritò negant. Illud admittendum est, quod extra dubium ponit Zasius *l. c. n. 31.* si unà cum illa conventionem renuntiatum expressè fuit *cit. L. 18.* dispositioni, non competere amplius declinatoriam: neque enim, ut existimat Baldus, hic agitur de favore publico, cui privatus renuntiare non potest; sed de privato singulorum litigantium, cui potest renuntiare: neque aliquid fit contra jus proprii Judicis, cum hic conqueri non possit, si in alium Judicem fiat jurisdictionis prorogatio, utpote legibus hanc permittentibus.

§. VII.

*Sitne desumenda Fori competentia à persona Rei,
an ab Actoris.*

SUMMARIUM.

82. Actor sequitur forum rei.

83. & seqq. rejiciuntur variæ limitationes à DD. allatæ.

82. Cum sæpe actor & reus non sint ejusdem fori seu sub ejusdem Judicis jurisdictione, quæstio est, penes quem Judicem, actoris, an rei, jus dicendi potestas sit; seu, quod idem est, uter litigantium sequatur forum alterius, actor rei, an reus actoris. Explorata

ploratæ veritatis responsio est, quòd actor sequatur forum rei, non hic actoris: ita enim habetur *C. si Clericus 5. & C. cum sit 8. de Foro comp. L. 2. § 5. C. de jurisd. om. judic. L. fin. C. ubi in rem actio.* Estque id universim verum, siue possessorium siue petitorium sit iudicium. Et licet actor sit Clericus; debet enim contra laicum adire secularem iudicem, nisi causa sit spiritualis aut mixta. *cit. c. 5.*

83. Hanc quoque regulam DD. varijs limitationibus arcant. Et quidem numerus earum, quas affert Speculator *tit. de comp. jud. adit. §. 1.* ad quinquaginta duas ascendit. Alij ad longè pauciores restringunt, dicuntque

84. Primò. Quando res agitur inter privatum & fiscum, reus sequitur forum actoris Cæsaris, quod est apud Procuratorem Fisci. *L. si ea questio 3. C. de his quib. ut indig.* Sed istud hac lege non probatur: quia ibi controversum non erat, sed certum, hæreditatem ad fiscum esse devolutam, & idcirco adeundus procurator fisci erat, ut eam caperet. Si extra hunc casum reus cogitur sequi forum actoris Principis, id consuetudini tribuendum est, de qua hic sermo non est, sed de jure scripto.

85. Secundò. Potest Clericus, imò & laicus, trahere laicum ad forum Ecclesiasticum, quando in foro seculari justitia denegatur aut differtur. *C. Licet. 10. & C. Ex tempore. 11. de Foro comp. Novell. 86. c. 2.* Verùm hinc non sequitur, quòd reus laicus trahatur ad forum actoris Clerici; nam trahitur ad suum, cum laici in casu denegatæ justitiæ, perjurij, ubi agitur de vitando peccato, aliisque similibus, quos infra enarrabimus, fortiatur forum Ecclesiæ. Ac etiam in istis casibus conveniendus est coram Episcopo suo, non actoris.

86. Tertiò. Viduæ, pupilli, aliæque personæ miserabiles coram Judice Ecclesiastico contra oppressores agere possunt interdicto *unde vi. C. ex parte 15. hoc tit.* Sed neque hic fallit regula de sequendo foro rei. Non enim Episcopus actoris pupilli, aut viduæ, sed laici oppressoris est Judex competens. Nec, si sub di-

versis

versis Episcopis sunt vidua & laicus oppressor, conveniri hic potest coram Episcopo viduæ aëtrici, sed conveniendus est coram suo.

87. Quartò. Trahi possunt laici ad Judicem sacrum ob malefium contra res Ecclesiæ vel Ecclesiasticos commissum, ut infra dicitur. Sed hac ratione non trahuntur ad Judicem non suum, cum hoc crimen sit mixti fori, ratione cujus respectu laicorum Judex sacer æquè competens est ac secularis.

88. Quintò. Conveniri Laicus à Clerico coram Judice sacro potest, si rem, super qualitigatur, Laicus fatetur esse Clerici, ut à contrario sensu ex *C. si Clericus 5. de Foro comp.* cum Panor. ac alijs deducit Petr. Barbosa in *L. si quis alienum. ff. de Judic. n. 140.* Verùm hoc nego cum Suar. in *Defens. Fidei L. 4. c. 14. n. 14.* Velasc. *de privil. paup. p. 1. q. 52. n. 26.* Emm. Gonzal. in *cit. C. 5. n. 2.* Neque enim valet argumentum à contrario sensu, quando inde sequitur absurdum, & quando ejusmodi sensus est contra alias generales regulas Juris. *C. à nobis 28. §. Nec obstat de sent. Excomm. L. 2. C. de Condit. insert. L. Conventicula 15. C. de Epif. & Cleric.* Est autem regula generalis, quòd actor sequatur forum rei. Igitur sive Laicus neget sive fateatur, rem, super qua à Clerico convenitur, esse actoris, conveniendus semper est coram suo Judice Laico. Nisi, ut benè observat Suar. *l. c. n. 15.* constaret, rem esse Ecclesiæ propriam & à Laico injustè raptam aut detentam: tunc enim tanquam in causa mixti fori ob sacrilegium conveniri etiam coram Judice sacro posset.

89. Sextò. Scholares seu Studiosi quamvis Laici conveniri possunt non tantum coram Rectore Universitatis, sed & coram Episcopo. *Auth. Habitâ C. Ne filius pro patre.* Verùm uter horum contra ipsos adeatur, conveniuntur coram suo, non coram actoris Judice, ut infra à n. 354. fusiùs dicitur.

90. Septimò. Si Titius emptor in jus vocatur à Cajo rei emptæ domino, & nominat suum venditorem Sempronium, tenetur iste sequi forum Titij emptoris. *L. venditor 49. ff. de judic.* At neque

neque sic mutatur forum rei: hujus enim partes non tam venditor quàm emptor sustinet, & hunc ille tantùm defendit; neque in venditorem, qui ab emptore laudatus liti assistit, fertur sententia, sed in emptorem.

91. Octavò. Diffamatus sive civiliter sive criminaliter potest coram suo Judice compellere diffamantem, ut intra certum terminum à Judice præfigendum agat cum comminatione, quòd alioqui perpetuum ipsi imponendum sit silentium. *L. Diffamari §. C. de ingenuis manum.* Convenitur igitur diffamans reus coram Judice actoris diffamati. Verùm diffamantem esse reum nego cum communi sententia, quam referunt & sequuntur Gail. *L. 1. obs. 9. n. 7.* Mynsing. *cent. 6. obs. 100.* Carpz. *p. 1. jurispr. for. const. 7. defn. 27.* Etsi enim diffamatus in casu *cit. L. 5.* non conveniatur, sed ipse prior adeat Judicem; actor verò is dicatur, qui priùs litem movit. *C. Forus §. Accusator de V. S. L. in tribus. ff. de iudic.* actor tamen reverà non est, cum *cit. L. 5.* remedium non sit actio, sed solùm imploratio officij Judicis, ac propterea diffamans reus non agitur, sed Judex, coram quo is fortè post longum tempus diffamatum reum faceret, solùm mandat, ut citius agat, aliàs non amplius audiendus. Ipse potiùs diffamans jam tunc actor est, quando diffamat, cum diffamare sit tacitè ad Judicem diffamati provocare. Hæc adeò vera esse dicit Covarr. *L. 1. var. c. 18. n. 5.* ut hac ratione à diffamato laico etiam Episcopus ad Judicem Laicum trahi possit. Idem affirmat Sanchez in *Opusc. Mor. L. 6. c. 7. dub. 1. n. 10.* Hinc deducit Gail. *l. c.* cum Butrio in *C. quinta vallis de iurejur. n. 40.* & *C. cum inter de Except. n. 10.* ac alijs, quos citat Covarr. *l. c.* quòd diffamatus exceptione excommunicationis (quæ ipsi obstaret, si actor esset) excludi nequeat, cum sit reus, & reo etiam excommunicato defensio, utpote juris naturalis, negari nequeat. Refragantur tamen quoad excommunicatum Panor. Felin. Castr. ac alij, eò quòd diffamatus sit reus voluntarius, non necessarius; & ad standum iudicio coactus. Indidem deducit Gail. *l. c.* cum Purpur. Portia, quòd

quòd diffamatus tanquam reus à diffamatore tanquam actore conditionem instrumentorum petere possit. Longè minùs ad restringendam regulam faciunt reliqua, quæ affert Specul. l. c. ut consideranti patebit. ut adeò optimè dixerit Lucius III. cit. C. 8. generale esse, ut actor forum rei sequatur.

P A R S II.

De Foro Ordinario Communi.

C A P U T I.

De Foro Domicilij.

§. I.

Domicilium quomodo contrahatur.

S U M M A R I U M.

92. *Discordia DD. quoad modos sortiendi Forum.*
  93. *Divisio Domicilij in Commune & Privatum, Privati in Naturale & Accidentarium.*
  94. *Ad Domicilium contrahendum requiritur animus habitandi stabiliter & habitatio.*
  95. *Non item translatio majoris partis bonorum.*
  96. *Nec habitatio per longum tempus.*
  97. *Animus stabiliter habitandi quomodo requiratur.*
  98. *Potest quis plura simul habere domicilia.*
  99. *Non habet domicilium, qui profitetur se nolle habere.*
  100. *Unde colligatur animus figendi domicilij.*
  101. *Domicilium quandoque haberi potest absque habitatione.*
  102. *Amittitur animo mutandi & actuali mutatione.*
92. Præmissis ijs, quæ de Foro Competente universim, ac in genere, dici instituto nostro expediebat: exponendi nunc speciatim